

Slovenski Prijatelj.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 12.

15. decembra 1864.

XIII. tečaj.

Pridiga za Božični dan.

(Zakaj se je Jezus včlovečil? Gov. A. L.)

„Beseda je meso postala.“ Jan. 1, 14.

V v o d.

Današnji veseli praznik rojstva Jezusa Kristusa nam postavlja pred oči sv. Janez eno največih skrivnost naše svete vere: „Beseda je meso postala“ — Sin božji je človek postal! „Beseda“ namreč je druga oseba v sv. Trojici; tako se je Ona imenovala pred včlovečenjem; Jezus, Kristus, Zveličar itd. se je začela imenovati še le po včlovečenji. Kakor pa se je druga oseba v sv. Trojici pred včlovečenjem le „Beseda“ imenovala, tako se imenuje poznej „včlovečena Beseda“. „Beseda je meso postala“, to je: Bog je začel tudi človek biti, od vekomaj rojeni Sin Boga Očeta je sprejel iz deviške Marije meso in kri in se sklenil s človeško naturo; sv. Janez ne pravi, da je bilo iz Besede meso, ampak da je bila Beseda meso; s tim nas uči, da ste obe naturi, Božja in človeška, sklenjeni v eni osebi. „Tako je Bog svet ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina“, pravi spet na drugem kraji sv. Janez od te precudne skrivnosti, ktere spomin danes obhajamo. Da pa prav spoznamo to preveliko skrivnost, hočemo danes premišljevati, zakaj je Božja Beseda prišla ne svet!

Zacnem v imenu Jezusovem, ki kot novorojeno dete v jaslicah leži; pripravite se!

Razlaga.

Bog sam je moral človek postati, da nas je odrešil od greha?

Greh, posebno pa smertni greh je in bo vekomej toliko hudo, tolika gnjusoba v presvetih božjih očeh, tako grozovito razžaljenje božjega veličastva, da je ni stvari, ne angela v nebesih, ne človeka na zemlji, naj bi bil še tako svet in nedolžen, ki bi zamogel ostrosti božje pravice zadostiti in spraviti nesrečnega grešnika z razžaljenim Bogom. Ko bi sklenili vsi angeli v nebesih svojo ljubezen do Boga, ko bi založili vsi mučenci potoke prelite kervi, spoznovavci, puščavniki, device, svete vdove vse svoje zasluženja in dobre dela, vendar niso v stanu le za en sam smerten greh razžaljeni neskončni pravici božji zadostiti. Zakaj kar je končnega, ne more se nikakor meriti z neskončnim bitjem.

Da to prav spoznamo, moramo naj popred vedeti, da ste potrebni dve reči tistemu, ki hoče zadostiti božji pravici zavolj greha. Pervič mora biti zadostenje razžaljenju enako. Ako je namreč razžaljenje neskončno veliko, mora tudi zadostenje neskončno veliko biti. Plačilo in dolg si morata enaka biti. Ako sem, denimo, komu dolžen sto zlatov, moram mu jih verniti, da zadostim, sto, in ne samo 40 ali 50. Drugič mu moram verniti ali zadostiti iz svojega premoženja, ne pa iz njegovega, to je, moram svoje njemu dati, ne pa njemu vzeti, in z vzetim vračati, to ne velja nič. Vsak smerten greh je pa neizmerna krivica, ker se razžali ž njim neskončni Bog, in nam nakoplje večno pogubljenje. Če postavim razžalim enega sebi enakega, to razžaljenje ni tako hudo, kakor če razžalim kacega prednika, ali celo kralja ali cesarja. Kdor je meni enak, ž njim se kmali pobotava in spraviva, ne pa tako lahko z višim, s kraljem ali cesarjem. Eno in tisto razžaljenje je toliko hujše, kolikor imenitniši je tisti, ki je razžaljen. Z grehom pa se razžali Bog, neskončno sveti, ničvredna stvar se vzdigne zoper svojega Stvarnika, neskončno bitje, torej je tudi greh neskončno razžaljenje božje, vredno neskončne kazni.

Mi smo božje stvari. Vse, kar smo in kar imamo, smo in imamo po besedah sv. pisma le od Boga. Kaj naj torej vernemo Bogu, s kom naj zadostimo Njemu za to neskončno razžaljenje, ker nismo nič in nimamo nič svojega? Ako mu darujemo dobre misli, pobožne želje, dobre dela, damo mu le to, kar je Njegovega in mu torej s tem nismo v stanu zado-

stili. Zato pa veljajo tudi za vse angele v nebesih, za vse stvari na zemlji besede sv. pisma: Niso imeli s kom verniti, le za en sam smerten greh niso mogli zadostiti, in ko bi bila prva dva človeka še tako spokorna, Abel še tako pobožen, Abraham še tako veren, Izak še tako pokoren, Jakob še tako močnodušen, Job še tako poterpežljiv, Jožef še tako čist, vsi bi ne bili v stanu razžaljeni pravici božji zadostiti. Vsa njih pobožnost in svetost, vsa njih ljubezen in molitev, vsa njih pravičnost je komej zvezdica proti solncu, kapljica proti neizmernemu morju in še toliko ne.

Greh je torej toliko hudo, da ni mogel ne angel ne človek zanj zadostiti ostri pravici božji. Ali naj bi torej vsi ljudje v grehu umerli in se vekomej pogubili? Res zgodilo bi se bilo tako, ko bi se ne bile usmilile nebesa nas revnih ljudi. Ali Bogu bodi hvala! Povejte boječim: „Bodite serčni, nikar se ne bojte, glejte sam Bog bo prišel in vas rešil“, pravi Izaija, kakor bi hotel reči: Bog sam, večni Sin božji bo prišel, iz ljubezni do vas, zavolj vas bo sprejel meso in kri, da premaga hudega duha in vas reši od greha.

Kar je prerokoval Izaija, to se je bilo zgodilo nicojšno noč, kakor pravi sv. Pavl: „Kedar se je bil čas dopolnil, poslal je Bog svojega Sina, da je rešil tiste, ki so bili pod postavo.“ Na to pravi sv. Avguštin: „Ko bi On, božji Sin, ne bil poslan, bi ne bil nobeden rešen od greha“; za greh ne more nobeden drug zadostiti, kakor le Bog sam, in zadostiti ni dolžen drug, kakor človek, zato je bilo treba, da je moral zadostiti On, ki je Bog in človek skupej, govori sv. Anzelm. Res le On sam je zamogel in je hotel tudi ves človeški rod, ki je bil umerl zavolj greha prvih staršev Bogu in nebesom, obuditi v nadnatorno življenje milosti in oteti od večne pogube.

Lepo podobo tega imamo v sv. pismu stare zaveze nad prerokom Elizejem. Prosili so ga namreč, naj bi oživel mertvega mladenčca. Elizej je bil poslal s prva svojega hlapca s palico k njemu in mu je zapovedal, naj položi palico na mertvega mladenčca, pa ne hlapec ne palica nista mogla oživiti mladenčca. Moral je prerok sam priti. In kako ga je oživel? Vlegel se je nanj, pravi sveto pismo. *Obraz na obraz, roke*

na roke in to prvič, drugič, tako dolgo, da se je mladeneč ogrel in oživel. To je bila podoba, ki se je dopolnila v Jezusu Kristusu. Človek je bil po grehu umerl za nebesa, Bog je bil poslal najpopred Mozesa, svojega služabnika na svet, z zapovedmi, pa ne Mozes ne zapovedi ga niso mogli od greha oteti. Bilo je torej treba, da je Bog sam prišel na svet, da se je včlovečil in da je kakor tak v grehah umerlega človeka oživil ali obudil v nadnaravno življenje milosti božje. Kar je zamogel samo božji Sin, kakor pravi sv. Atanazij: „Nikoli bi se ne bil Bog včlovečil, ako bi ne bila človeška potreba tega vzrok.“

Ta včlovečeni Sin božji je tisti Zveličar sveta, od kterega je govoril angel Gabriel k sv. Jožefu, ženinu Marije: „On bo rešil svoje ljudstvo od njih grehov“; to je, prestvaril jih bo iz otrok jeze v otroke milosti, iz otrok smerti v otroke življenja, iz sužnjih pekla v dediče nebes, kakor pravi sv. Pavl, v dediče božje in sodediče Kristusove. On samo je zamogel za naše grehe zadostiti ostri božji pravici in nam zadobiti zaželjeni blagor, „ker v nikomur drugem ni zveličanja in nobeno drugo ime ni dano ljudem pod nebom, v katerem bi mogli zveličani biti“ (ap. dj. 4, 13.), to je, noben drug nas ni mogel rešiti od greha in zveličati, kakor samo Jezus. Zato moli tudi katoljska cerkev danes v svojih molitvah: „Danes se je ponižal nebeški kralj in je rojen bil iz device, da je zgubljenega človeka nazaj pripeljal v nebeško kraljestvo“, ktero je bil zgrešil zavoljo greha.

S k l e p.

Učimo se iz tega, ljubi moji! prvič, koliko hudo da je nesrečni greh, za kterega je zamogel samo božji Sin zadostiti; — učimo se iz tega, kolika hudobija je smertni greh, ki je tako zelo razžalil Boga, da nas niso mogli z Njim spraviti ne angelji ne ljudje. Sovražimo torej greh bolj kakor vse drugo na svetu! Učimo se pa iz tega tudi drugič, kako hvaležni da moramo biti Jezusu za Njegovo včlovečenje in koliko ljubezen da smo mu zato dolžni. Hvalimo ga, kedar se srečamo, kedar pridemo v kako hišo ali gremo iz nje, rekoč: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ In kedar zvoni angeljsko češčenje zjutrej,

opoldne in zvečer, povzdignimo oči, roke in serce proti nebu ter hvalimo Njega, komur gre večna čast in hvala. Amen.

Pridiga za praznik sv. Štefana.

(Terpljenje naša sreča; gov. F. R.)

„In sunili so ga iz mesta in kamnjali.“ Dj. ap. 7, 57.

V v o d.

Praznovali smo veseli god Jezusovega rojstva, pa komaj rojen, mora že bežati iz svoje domovine, ker ga hoče umoriti kralj Herodež. Ko je prirastel do tridesetega leta, začel je učiti in delal je čudeže. Lačne je nasitoval, bolne ozdravil in mertve obujal zopet v življenje, pa vendar so začeli Judje ga sovražiti in preganjati, kakor hudodelca. Vjeli so ga in zvezali, potem zasramovali, bičali in s ternjem kronali, na zadnje še na križ pribili.

To je bilo življenje našega Zveličarja, našega največega dobrotnika. Vendar kliče nam on sam nasproti: „Kdor hoče moj učenec biti, naj vzeme svoj križ na se in pride za menoj!“ — Bili so možje, ki so hodili za Jezusom in godilo se jim je, kakor svojemu mojstru. Ravno danes praznujemo god tacega moža. Sv. Štefan ni bil razbojnik, tudi ne hudodelec, ampak pravičen, poln sv. Duha in zvest oznanovavec Jezusove vere, pa vendar so ga pahnili iz mesta in s kamenjem ga posipljejo. On pa vzdigne svojo glavo k nebesom in kliče: „Jaz vidim nebesa odperte!“

Kristjan! kaj se tebi zdi? Terpel je Jezus, sin božji, terpel je sv. Štefan, pravičen mož, terpeli so vsi aposteljni in ž njimi brez števila kristjanov grozovite martre; ali bi mar mi sami hotli brez terpljenja biti? Meni se zdi, prej se odpró človeku nebesa in lepšo krono bo dobil, kateri terpi po volji božji. Pa veliko jih terpi, da nemajo zaslužka v nebesih, ker preveč tožijo in morebiti še mermrajo zoper Boga. Zato hočem danes razložiti: Zakaj nam pošilja Bog terpljenje in kako moramo prenašati težave, ktere nas zadevajo? — Sv. Štefan pomagaj nam!

Razlaga.

Zavolj vere nas sicer ne bojo preganjali, vendar moramo tudi mi marsikaj terpeti. Krivično zasramovanje in sovražtvo od ljudi, bolezni, nesreče in druge težave od Boga poslane, moramo tudi mi prenašati. Zemlja je dolina solz in težav, ona je pot terpljenja, pa tudi pot našega zveličanja.

1. Kar terpljenje imenujemo, je le pot, po katerem nas vodi Bog k naši pravi sreči. Bog, ki je stvaril človeka po svojej podobi, varuje ga tudi hudega in hoče le srečo njegovo. Pa pogosto napravljajo človeku reve in težave britko žalost, da milo joka in Boga prosi, naj mu težko butaro predene. Ako te Bog takrat uslišati noče, bodeš mar rekel, da on ni več usmiljen, da je pozabil tebe? Nikar ne! On je in ostane vekomej naš ljubi oče v nebesih; pa nikar vselej so naše misli tudi njegove misli, nikar vselej so naši poti tudi njegovi poti, Bog nas vodi po svoji misli in včasih po potih, kateri se nam težavni zdijo. Zato je tisto, kar se človeku terpljenje zdi, pri Bogu pogosto le pot do naše prave sreče.

Dober oče kaznuje svojega otroka, ako je tega treba, da se kaj dobrega navadi ali kaj hudega odvadi. Ravno tako tudi Bog človeka večkrat z revami kaznuje, da večo nesrečo od njega odverne, ali da ga večo sreče vrednega stori. Tudi egiptovski Jožef je veliko terpel. Brati njegovi so ga prodali v daljni Egipt; tam ga je obdolžila po krivem žena Putifarjeva in moral je za dolgo časa v ječo. Jožef pa je terpel, in Bog ga je pozneje povzdignil, da je bil prvi za kraljem. — Glejte kristjani! ker nas Bog ljubi in za nas skerbi, pošilja nam terpljenje. Zato sprejmimo veselega serca vse, karkoli nam pošilja njegova roka, bodisi dobro ali hudo. Velikebarti ne spoznamo, kaj je za nas dobro, kaj nevarno; to pa vemo, saj nas uči sveta vera: „da se tem, ki Boga ljubijo, vse na dobro izide.“

2. Bog pošilja nam tudi terpljenje, da nas boljša in očisti. Kakor sta bogastvo in sreča podobna nevarnemu morju, na katerem se brumnost pogosto potopi; tako

so reve in nadloge tiste morske skale, na katerih se grešnik zbudi iz smertnega spanja in reši. V terpljenji človek prav spozna, da je na tem svetu tujec in daleč od očetove hiše; on spozna, da so grehi, katerim je služil, krivi pot, ki ga odpelja od večne domačije. O srečen vsak, naj bi še toliko terpel, ako se le oberne na pravi pot čednosti in postane zvest služabnik božji!

Kaj je pripravilo zgubljenega sina k pokori, mar ne nadloge? Mar ni v terpljenji spoznal, da je prej boljši imel, mar ni v terpljenji rekel: „Vzdignil se bom in pojdem nazaj k svojemu očetu in njemu porečem: Oče! grešil sem zoper Boga in tebe?“ — Zato kristjani! ako kdo med vami žaluje, ker ga je zadela huda nesreča, ker je obiskala bolezen in smert njegovo hišo ali ga stiskajo druge težave: še srečo voščim njemu, zakaj Bog ga je obiskal in ga kliče od časnih reči na svoje serce, naj se očisti in se poterdi v službi božji. Vi pa, ki še terpljenja okusili niste, ne mislite, da ste čisti, zakaj „tudi pravični pade sedemkrat na den“. Varujte se greha, da vam Bog terpljenja ne pošlje v kazen; ne zasramujte in ne žalite nesrečnih, saj

3. Tudi pobožni terpijo, ker Bog njih pobožnost skuša. Kakor ni ga travnika, kjer bi med lepodisečimi cveticami tudi bodečih ne raslo: tako ni nobenega človeka, ki bi v svojem življenju vedno veselje brez žalosti in zopernosti uživljal. Tudi brumen človek mora marsikaj terpeti, ker ga Bog skuša, ali mu je zvest tudi v težavah, stiskah in boleznih, kakor prej v velikih, zdravih urah. Kakor se zlato in srebro v ognju, tako se poterdi brumnost v terpljenju. O srečen kdor v skušnjavi in težavi stanoviten ostane, Bog mu bode poplačal tavžentkrat vse, kar je prestal.

Pobožni Job je bil pravičen in Bog ga je hotel skušati. Zgubil je vse svoje imetje: živino, posle in tudi svoje otroke. Neznano huda bolezen se ga je prijela, da je terpel strašne bolečine, zraven pa ga je zasramovala njegova žena in prijatli njegovi so terdili, da ima on skrivne grehe na sebi. Pa Job ni se pregrešil zoper Boga in je prenašal voljno nesrečo svojo.

Zategavolj mu je povernil Bog ljubo zdravje in mu dal zopet otrok, tudi vse bogastvo, še sedemkrat večje kakor poprej. — Tako dene Bog tiste, ktere hoče posebno povzdigniti, v težke križe in kedar njemu dopade in je zadosti skušal njih zvestobo, povzdigne jih k večji sreči in časti. Stari Bog še živi in on nas ne bo skušal čez naše moči. Nosimo tedaj voljno svoje težave. Ne prosimo veliko Boga, da bi odvezel terpljenje od nas, temuč prosimo ga, da bi nam dal gnado, moč in poterpežljivost, vse prenašati po njegovej volji.

4. Bog nam pošilja terpljenje, da nas poniža. Kedar se človeku dobro godi, lahko pozabi na Boga, pozabi na svojo slabost in na svoje grehe. Le poglejte jih, bogate in srečne naj so stari ali mladi; marsikteri med njimi živi, kakor bi nič ne vedel, da kraljuje nad njim še viši Gospod, kteremu ima služiti. Kedar pa tacega človeka kaka nesreča zadene, kedar ga bolezen obiše in stiska reva nad revo: tedaj mora tudi on spoznati, da je Bog veči kot on, da je človek le revna sirota pred njim. Zdaj še le vidi svoje zmote in spozna svojo slabost, začne Boga častiti in s ponižnim colnarjem zdihuje: „Bog bodi mi grešniku milostljiv!“

Ob času sodnikov je zapustilo judovsko ljudstvo sedemkrat zaporedoma svojega Boga in je začelo služiti tujim bogovom. Pa Jehova je poslal vselej sovražnike v deželo, ki so ljudstvo hudo stiskali. Tedaj so se povernili Judi spet k svojemu Bogu in on je obudil jim sodnika, ki je rešil ljudstvo sovražnikov z mogočno roko. — Učite se tedaj, ljubi kristjani! v stiskah in težavah ponižnosti. Spoznajte visokost božjo in prosite Boga pomoči, zakaj „brez njega nič ne moremo storiti“. Kedar pa prosite, prosite kakor nas je učil Kristus sam na Oljski gori: „Gospod, vzemi kelh terpljenja od mene, pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“ Poslednjič nam Bog še pošilja terpljenje,

5. Da bi svoje serca od sveta odtergali iz k njemu obernili. Veliko veliko se trudijo ljudje za telesne in časne reči. Noč in dan skerbijo za živež, za oblačilo, za živino in pohištvo; za dušo in njeno zveličanje jih le malo

prav skerbi. Šest dni za truplo delajo in še sedmi dan nočejo Bogu darovati in v skerb za svojo dušo obračati. Za takošno življenje so bolezni, nesreče in težave najboljše zdravilo. V terpljenji spoznajo, da mine svet in vse časno imetje, da je le tisti prav srečen, kdor se Boga derži in svojega serca ni obesil na časne reči. V težavah zaslišijo znotrajni glas: „Iščite, kar je zgorej, ne pa to, kar je na zemlji.“ O da bi živeli tudi v zdravih dneh po tem spoznanji!

Da je to resnica, kaže nam življenje svetnikov prav pogosto. Marsikteri izmed njih je bil zamišljen čisto v posvetne skerbi in opravila, pa kaka za njega srečna nesreča, kaka bolezen ali drugo terpljenje ga je zdramila, da je začel skerbeti tudi za večnost, in tako je postal svetnik. — Zato, kristjani! kedar nas stiskajo reve in težave, spominjajmo se, da nas Bog morebiti kliče na svoje serce. Iščimo, kakor nas Jezus naš Zveličar uči, najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo nam bode naverženo!

S k l e p.

Ljubi kristjani! vsi želimo priti po smerti v sv. nebesa, kjer ne bo več rev in težav; zato ne bojmo se pota terpljenja. Sterm je in močno težaven, pa pelje gotovo do zveličanja. Glejte! Kristus je terpel za nas, mi terpimo vsak le za se. Bi mar mi njegovi učenci ne hotli terpeti?“ saj učenec ni čez učenika in hlapec ni čez svojega gospoda.“ Terpel je sv. Štefan in je Bogu toliko dopadel, da mu je pokazal že na tem svetu nebesa odperte. Terpeli so vsi svetniki in njih plačilo je nebeški raj. Terpimo tedaj tudi mi voljno in radi po volji božji, saj „terpljenje sedajnega časa nič ni proti prihodnji časti, ktera bo razodeta nad nami“. Amen.

Pridiga za novo leto.

(Srečno novo leto; gov. J. A—st.)

„Ob pravem času rečena beseda je kakor zlate jabelka v srebernih skledah.“
Prip. 25, 11.

V v o d.

Navada je, da danes si ljudje srečno novo leto voščijo, in kdo bi si upal to navado grajati? Če te voščila iz serca pridejo, dobre in keršanske so. Tudi jaz voščim svojim ljubim poslušavcem in celi fari srečno novo leto. To da meni se še ne zdi zadosti, vse dobro vam le voščiti, ampak jaz bi tudi, kar je v moji moči, rad storil, da bi leto, ki ga danes začnemo, za vas resnično srečno bilo. Kako pa bom to storil? Poslušajte, kaj sv. pismo pravi: „Ob pravem času rečena beseda je kakor zlate jabelka v srebernih skledah.“

Take zlate jabelka v srebernih skledah bi vam jaz rad danes za novo leto podaril. Kaj pa je to: zlate jabelka v srebernih skledah? To so besede ob pravem času rečene, to so nauki, ki nam povedó, kaj nam je storiti, da bo novo leto srečno za nas. Taki nauki modrosti so več vredni, kakor zlate jabelka v srebernih skledah. Blagor človeku, kateri modrost najde, in kateri je bogat na razumnosti. Ona je zlahniša kakor vse bogastvo, in nič tega, kar se zaželeli zamore, se ne more njej primeriti. Ona je tem, kateri jo sprejmejo, življenja drevo, in kateri se nje derži, srečen je. (Prip. 3, 13.) Take besede modrosti so gotovo dans ob pravem času rečene; zakaj dans eno celo leto, en znamenit del našega življenja za nami leži, in se za nas nič več ne poverne. Danes stojimo na pragu novega leta, od kterega clo nič ne vemo, kaj nas v njem čaka. Gosta megla nam tako rekoč prihodnost prikriva. Nobeden zmed nas ne vé, kaj mu to leto prineslo bo: Srečo ali nesrečo? Ja, morebiti nam clo mertvaško trugo pred našo hišo postavi, in nas v večnost — pred sodbo zakliče. Imenitno je tedaj to vprašanje: Kako zamore to novo leto srečno

biti za nas? To je pač res, da naša sreča in nesreča, naš blagor in naše gorje je v božji roci; vendar je sreča in nesreča nekaj tudi v naših rokah. Tudi v tem pomenu veljajo besede sv. aposteljna Pavla: „Kar človek seje, to bo tudi žet.“ (Gal. 6, 7.) — Pri nas k večemu delu stoji, ali bo leto, ki ga danes začnemo, srečno ali nesrečno za nas. Tisto veliko umetnost pa, da se bo to leto, ki ga danes začnemo, za nas dobro izšlo, naj današnja pridiga uči, ker na vprašanje odgovori: Kako zamore novo leto, ki ga danes začnemo, srečno biti za nas?

Kdo ni rad srečen? Kdo bi se rad ne znebil rev zdajnega življenja? Zato bo gotovo vsak rad poslušal, kaj mu je storiti, da bo leto za njega srečno; torej zvesto poslušajte!

Razlaga.

Hočeš, ljubi kristjan, v novem letu srečen biti, bodi

1. zadovoljen. „Velik dobiček je brumnost z zadovoljnostjo“ (piše sv. Pavl Timoteju I. Tim. 6, 6.). Sreča ne obstoji v zunajnih dobrotah, ampak v znotrajni zadovoljnosti. Bili so že ljudje, kateri so vse zunajne dobrrote vživali, znotrej v svojem sercu pa vendar niso bili srečni. Salomon je imel tron, moč in čast; je imel zlata in srebra v obilnosti; je imel krasno poslopje, lepe verte, je vžival vse pozemeljske veselja in sladnosti, kakor jih je njegovo serce pozelelo, in vendar v vseh teh rečeh ni nobene sreče našel; zakaj on zdihuje: „O nečimurnost čez nečimurnost, in vse je nečimurnost“ (pridg. 1.). V zunajnih dobrotah, o kristjan, tudi ti ne boš sreče našel. Ne v stanu, v katerem živiš, ne v kraji, na katerem prebivaš, počiva sreča, ampak v tvojem sercu. Pojdi na zemlji sem in tje, vseli se tu in tam, če pa nezadovoljno serce seboj nosiš, nikjer srečen ne boš. Da pa zadovoljno serce zadobiš, nikar preveč ne pričakuj od tega sveta. Tisto novo leto, v katerem bi se vse tvoje želje in upanja spolnile, v tem življenji za-te ne pride. Nikar tedaj preveč ne upaj! Tudi novo leto ti bo skerbi in terpljenja prineslo. Spomni se, kar Kristus pravi: „Vsak dan ima svojo težavo“. Beri, kar piše pobožni Tomaž Kempencan: „Kaj iščeš pokoja, ker si za delo? Bodi pripravljen za terpljenje, ne

pa za veselje, ker moraš križ nositi, ne pa se veseliti.“ Kroti torej svoje želje, in bodi pripravljen na vse, karkoli bi te zadeli vtegnilo. Kristus, Gospod, je svojim učencem terpljenje naprej napovedal, da jim ni bilo nepričakano, kedar jih je zadelo. Pripravi se tudi že dans na marsiktero britkost, ki te bode v tem letu zadela. Kdor preveč pričakuje, in se potlej ogoljfanega yidi, nezadovoljen postane. Če pa le malo pričakuješ, gotovo boš več dočakal.

Da zadovoljno serce v novem letu ohraniš, bode torej dobro, da se pridnosti in delavnosti vdaš. Pridno delaj in z Bogom ti bode po sreči izšlo, da boš vsakdanji kruh imel, in spolnile se bodo potlej besede sv. Pavla: „Kedar pak imamo živež in oblačilo, naj nam bo to zadosti.“ Delo tudi dolg čas in žalost preganja, poslajša trezno hrano, pripomore k telesnemu zdravju, in sladko počiva, kdor se je po dnevu spehal in utrudil.

Zato v novem letu ne bodi len, in potlej ne boš imel nezadovoljnih in nesrečnih dni.

2. Vari se greha, in vsake strasti. Od kod pridejo vse nadloge in gorjé? Od greha! Veči del nadlog si sami pripravljamo; naši grehi so tisto seme, iz kterega za nas grenek sad priraste. Revščina, bolezen, nesrečni zakon, nemir, kesanje, imajo navadno pregreho za mater. Vprašaj skušnjo, vprašaj svojo lastno življenje, in se boš prepričal, da je to res. Besede sv. apostelna Pavla: „Nadloga in britkost čaka vsakega človeka, kateri hudo dela!“ se ob svojem času nad vsakim grešnikom spolnujejo. „Ko bi greha ne bilo, bi roža nobenega ternja ne imela. Še le po grehu je ternje dobila. Kolikor več grehov, toliko več ternja. Če greh v sebi pokončamo, tudi rožni germ našega življenja ne bo več tako bodeč.“ Sv. Ambrož.

Greh nas pa ne pripravi samo v časne nadloge, ampak nam tudi jemlje sladki mir serca, brez kterega naše življenje nikoli prav srečno ni. Kar Tomaž Kempenčan pravi: „Imej zmiréj dobro vest, in boš veselje imel“, to nam zaterjuje sveto pismo in življenje svetnikov. Posebno pa so strasti jeze, napa in nevošljivosti, ki nam mir in pokoj duše odganjajo, in

hud vihar v nas napravljajo. Ne pusti, o kristjan! da bi tak vihar v tvojem sercu se vzdignil. Ponižuj se, poprimi se molitve, in boš srečno viharju odšel.

3. Stori prav veliko dobrega v novem letu! Kakor so pregrehe semena, iz katerih nesreče prirastejo, tako so tudi dobre dela semena, iz katerih sreča in blagor božji pricveti. „Čast, hvala in mir čaka vsakega, koji dobro dela“, pravi sv. apostel Pavl. Bil je ajdovsk cesar, ki je na večer dneva, ob katerem nič dobrega storil ni, vselej zdihtnil: dan sem zgubil! Koliko več bi moral še le kristjan žalovati, da je dni v njegovem življenju, ob katerih ni nič dobrega storil: Zgubljeni so!

Kakor pa taki zgubljeni dnevi človeka žalostnega in nesrečnega delajo, tako mu tudi tisti dnevi, ob katerih je dobre dela doprinašal, mir in zveličanje v njegovo serce vlivajo. Življenje brunnega človeka je veden praznik; na vseh svojih potih najde mir in veselje. Lepo mu sonce na večer zahaja, in mirno je njegovo spanje in enkrat bo mirno tudi njegova smertna ura.

Neki pravdoznanec v nekem velikem mestu na Nemsškem si je v svojem življenju posebno to prizadeval, da je ubogim zapuščenim vdovam in sirotam stregel. Kedar jim je pravde zdeloval, ni nič denarja od njih vzal, ampak namesto denarja mu je moral vsak venec iz rožec prinesti. Ta venec je v svoji izbi obesil. Ko jih je enkrat eden njegovih prijatlov vidil in se nad obilnim številom čudil, rekel mu je: Iz teh vencov mi morajo, kedar umerjem, zglavje narediti; menim, da se bo dalo dobro na njim počivati. Ta dohtar je pač prav imel.

Nabiraj si tudi ti, kristjan! take vence, vence dobrih del, in mirno boš vsakdan, mirno tudi v smerti počival.

4. Tvoje življenje naj bo tiho in samotno. Nikar se v ptuje reči ne vtikaj. Bolj ko se od sveta odločiš, bolj pokojno boš živel. Prav pravi pobožni Tomaž Kempenčan: „Mi bi zamogli veliko miru imeti, ko bi se ne mešali v govorjenje in djanje drugih ljudi, koji nam nič mar niso. Kako more tisti dolgo v miru ostati, koji se v ptuje skerbi meša,

in k zunajnim rečem priložnosti išče, ter malo in poredko svoje življenje pregleduje“. (I. b. 11, 1.) Ostani lepo v samoti, in boš mir imel, in v pobožnosti rasel. Besede sv. Hieronima se bodo nad tebo spolnovale: „O samota, cvetlice Kristusove lepo cvetejo v tebi. V tebi so zlahtni kamni, iz katerih je mesto velikega kralja zidano. V tebi se doseže, da se človek bolj prijazno obhodi.“

5. Derži se zvesto Boga in sv. katolijske cerkve. Vse na svetu se spreminja, vse človeške podpore se kmalo poderejo, dolgost časa vse razruši. Le sam Bog ostane zmirej in vekomej ravno tisti. „Ti, Gospod, si v začetku zemljo uterdil, in nebo je delo tvojih rok. Ona bota prešla, ti pa ostaneš: in kakor oblačilo se bota postarala, in kakor ogrinjalo jih boš premenil, in bota premenjena; ti pa si zmirej ravno tisti, in tvoje leta ne bodo minile.“ Tako prepeva kralj David, (Psalm. 101, 26.). V koga drugega tedaj hočeš zaupati, kakor v Boga? Blagor mu, kdor Boga za prijatla ima! On tedaj naj bo tvoj prijatelj v novem letu, tvoj varh, tvoj svetovavec, tvoj vodnik. Potlej naj pa pride, kar hoče, treba se ti ni nič hudega bati. Če Boga za prijatla imaš, lahko potolažen z Davidom rečeš: „Gospod je moja luč, in moja pomoč, koga se bom bal? Gospod je varh mojega življenja, pred kom se bom tresel?“ (Ps. 26, 1.) Kdor Boga za prijatla ima, lahko v vseh nadlogah z Davidom reče: „Bog je naše pribežališče in moč; on nam je v nadlogah, ktere so nas silno zadele, pomagal. Zato se ne bomo bali, ako ravno bi se zemlja gibala, in ako ravno bi gore v sredo morja padale.“ (Psalm. 45.) Moli velikokrat v novem letu k Bogu. Molitev daja moč in tolažbo, in božji blagor in milost prikličie iz nebes. — Pomudi se pogostoma pri Gospodovih altarjih, in z Davidom boš mogel spoznati: „En dan v tvoji veži (v tvoji hiši) mi je ljubši, kakor tavžent drugih.“ (Psalm. 83, 11.) Za tiste ure, ki jih človek pred Bogom doprinaša, mu nikoli žal ne bo. Pobožen molivec že na tem svetu nekoliko nebeškega veselja okuša. Praznike in svete čase katolijske cerkve z serčnim veseljem obhajaj, in obračaj jih v svoj dušni prid. Kako lep je sveti adventni čas s svojim pričakovanjem, s svojimi lučmi in

zornimi mašami! Kako lep je svet božični čas z jaslicami in božjim detetom! Kako lepa je velika noč z ustalim Odrešenikom in s svojimi pesmami, v katerih se Aleluja razlega! Kako lepe so binkosti in praznik sv. Rešnjega Telesa s svojimi pomladanskimi cveticami! Le rad in prav jih posvečuj take svete čase katoliške cerkve, in našel boš veselje, blagor in tolažbo. Prejemaj večkrat svete zakramente. To so svete, srečne ure, v katerih se nebesa k ljudem priklanjajo. Poslušaj večkrat božjo besedo! Iz tega studenca boš moč, pokoj in tolažbo zajemal za vsaki čas svojega življenja!

6. Voljno se vdaj v to, kar se odverniti ne da. Skušnjave, vojskovanje in terpljenje so za človeško življenje ravno tako potrebne, kakor vetrovi, viharji in dež, da se poviša zemeljska rodovitnost. Noben človek ni, in ne more biti brez njih. „Nobeden ni na svetu brez nadloge in britkosti, ako je tudi kralj ali papež. Kdo pa meniš, ima kaj boljšega? Le ta, kateri zavolj Boga kaj terpeti zamore.“ (Tomaž Kemp.) Bodi tedaj poterpežljiv, in uči voljno se vdati v to, kar se odverniti ne more. Poterpežljivemu človeku se nar boljši godi. „V tem življenji ni nobenih vic“, pravi sv. Filip Neri, „ampak je le paradiz in pekel; kateri z voljo terpi, imajo paradiz; drugi pa pekel“.

7. Obračaj v novem letu vsak dan na tri strani svoje oči. Nek pobožen mož je bil vprašan, kako da ravna, da tako mirno in zadovoljno živeti zamore? Odgovoril je: Jaz vsakdan na tri strani pogledujem: 1. Vsako jutro povzdigujem svoji oči proti nebesom, in se spominjam, da tam gori je moj cil in konec, in moj pravi dom; 2. obračam svoje oči proti zemlji, in se spominjam, kako malo prostora bom enkrat potreboval, da svoj grob najdem; 3. se ogledujem še okoli sebe, in vidim, da jih je silo veliko, katerim se še veliko slabši godi, kakor meni, in tako se potolažim v svojem terpljenji, in z Bogom in s svetom zadovoljen živim. — Kristjan! narejaj tudi ti vsak dan te tri poglede, in zadovoljnost si boš pridobil.

S k l e p.

To tedaj so bili nekteri nauki modrosti, ki so nam povedali, kako svojo srečo najti zamoremo. S samimi voščili ni nič pomagano. Človek mora tudi delati, in srečo iskati. Kdor jo išče, kakor ste v današni pridigi slišali, ta jo bo tudi našel; in potlej so moje besede danes za njega več vredne bile, kakor zlate jabelke v srebernih skledah.

In tako svoje govorjenje sklenem z serčnim novoletnim voščilom:

Dobrotljivi nebeški Oče naj vas blagoslovlja vse, od nar manjšega otročiča do nar bolj priletnega starčeka, naj vam toliko veselja deli, kolikor je za vas dobro, naj vam le toliko terpljenja pošilja, kolikor ga prenašati zamorete; naj vas toliko časa živeti pusti, da svoje zveličanje oskerbite; naj vas iz tega sveta zakliče, ko se bote v njegovi sveti gnadi znašli. Amen.

Pridiga za praznik svetih treh kraljev.

(Naši darovi; gov. L. F.)

„Modri so odperli svoje zaklade in darovali zlata, kadila in mire.“ Mat. 2, 11.

V v o d.

Tri imenitne može vidimo danes stopiti v revno hišico; tri modri so in kralji iz jutrovih dežel. Bratje, sestre, stopimo tudi mi za njimi! Že enkrat smo stopili k Jezusovim jaslicam, pa le s pastirci, in smo se učili ponižnosti od božjega deteta. Stopimo pa danes za temi kralji in glejmo, kaj storijo oni. Pokleknejo pred detetom, molijo ga, odprejo svoje zaklade in mu zlata, kadila in mire darujejo. Bratje, sestre, hočemo mar mi s praznimi rokami na zibel priti temu, ki nam je obilno darov in zveličanje prinesel? Pa kaj bi v dar prinesli Njemu, ki je gospod vseh reči, in nima veselja na zlatu in srebru? Noče on srebra in zlata, ali nekaj družega tirja, kar tudi nar bornejši siromak zamore dati. Ko je sv. Francišek Serafinski na gori Alverno molil, zaslišal je neki glas, ki mu je ukazal,

gospodu en dar prinesli Francišek odgovori: „Gospod! ves sem tvoj in nimam, ko samo to oblačilo in pas, da se opašem, pa tudi to je tvoje, kaj bi ti mogel tedaj dati, nebo in zemlja, ogenj in voda, vse reči so tvoje. Spet je klical tisti glas: „Preišči svoje nedro, in karkoli dobiš, prinesi. In našel sem svitli zlat, povzdignil ga z roko in sem ga v dar prinesel, tako se je trikrat zgodilo. Spoznal sem pa, da so ti trije zlati, ponižnost, vboštvo in čistost serca.“ Tri zlate je Francišek Serafinjski Bogu daroval; kaj pa hočemo darovati mi? Ljubi moji, mi hočemo tri zlate jabelka detetu na zibel prinesiti, in ti trije zlate jabelka so pokorščina, čisto serce in ljubezen do Boga in do božjega doteta.

Te tri zlate jabelka hočemo danes darovati, poslušajte me; kako?

Razlaga.

Keršanski prijatelji! pridite in glejte, glejte in čudite se temu, kar se danes blizo Betlehema godi. Kralji klečijo pred jaslicami, bogastvo kleči pred siromaštvom, kralji odprejo svoje zaklade in darujejo detetu v jaslicah. Prijetni so njih darovi, lepe njihove serca; pa prijetniši ko ti darovi, so tri zlate jabelka, ki jih hočemo mi darovati. Tudi deviška mati Marija in njen mož Jožef bota našega daru vesela.

1. Odprimo zaklade naših serc, položimo prvo zlato jabelko pred Jezusa; to zlato jabelko je zlata pokorščina. Pokorščine nas ljubi Jezus uči v jaslicah in na križu, pokorščine svojemu nebeškemu Očetu in telesnim starišem, pokorščine tudi svojim predpostavljenim, zatorej je pokorščina tudi njemu nar ljubši dar.

Ljubi kristjan! ti iščeš in ne veš, kaj bi božjemu detetu daroval. Sezi v nedra svojega serca, daruj mu pokorščino in vesel te bode Jezus in tvojega daru. „Sveta pokorščina je varna ladja, v kateri se peljamo v sveto nebo, uči sv. Bonaventura, ona je ključ, ki nam nebesa odpre.“ Nepokorščina je prevzetne angele iz nebes v pekel pahnila, prvim starišem je veseli raj v solzno dolino premenila; tudi nobenemu dobrega prinesla ne bode.

Hočeš biti pokoren Bogu, spolnuj njegove zapovedi, in kar ti pošilja, voljno prenašaj. Bodi pokoren svojim starišem. Kdor ne vboga, je brez Boga, kako bi kedaj srečen bil. Sin, ki svojega očeta razžali, in svoji materi solze preлива, nikdar dobro izhajal ne bo; nesreča ga bo vse žive dni za vrat deržala. Kdor očeta zasramuje in mater zaničuje, uči sv. Duh, naj mu vrane oči izpikajo, in mladi orli naj jih požró. Kdor svojim staršem beseduje, vreden je, da se mu jezik zaveže. Kdor svoje starše preklinja, njegova luč bo v sredi teme vgasnila. Pravični Bog tepe vsako hudobijo, nepokorne otroke sedemkrat hujši. Blagor otroku, ki skerbnega očeta ima, kteremu vse lahko zaupa, ljubeznjivo mater, kateri vse lahko pove. Oni so angeli varhi njim, ki se jim odkrijejo. Oh mladeneč, keršanska hči, ne zakrivaj svojim staršem svojega djanja, dokler jih še živih imaš, rad bi jim še kdaj pravil, pa jih več imel ne boš. Sin, ki se očetu zlaže, in materi kaj hudega vtaji, strašni palici ne bo všel, s katero ga bodo drugi topli. Ne pozabi staršev, kedar se ti dobro godi, Bog ti bo sedemkrat povernil, kar jim enkrat storiš. Si v službi, spoštuj gospodarja, gospodinjo, kakor da bi tebi oče in mati bili.“ Pokorni hodite, svojim višim, uči sv. Pavl, oni bedijo, in bojo zavolj vaših duš odgovor dajali, da to z veseljem storijo, nikar zdihovaje, zakaj to bi ne bilo dobro za vas.“ Pokoren bodi svojim predpostavljenim duhovnim in deželskim. Ni oblasti kakor od Boga. Vejo nekteri za mizo celi svet voditi in ravnati, le domače hiše ne vejo v strahu imeti. Kdor ljudi na predpostavljene šunta, ta je hudega najemnik. Kristus je bil pokoren do smerti na križu, in s svojo pokorščino je celi svet odrešil, zatorej je tudi pokorščina njemu nar prijetniši dar. Ko bi bili kristjani svojim duhovskim pastirjem pokorni, bi imeli več zasluženja. in menj nevarnosti. Ko se ovca pase, koder sama hoče, kmalo jo volk zaleze in razterga, ko je pa pastirju pokorna in zvesta, se volk blizo ne upa. Zato je pokorščina nar krajši pot do keršanskih čednost, nar gotovejša steza do večnega zveličanja, uči modri pater Alvarez, je prvo zlato jabelko, katero hočemo Jezusu darovati.

2. Ljubi moji! še klečimo pred Jezusovih jaslicah, obljubili smo mu, tri zlate jabelka v dar prinesiti, kateri bo mar

drugi dar? Vidimo ga v jaslicah ležati, na slamo položenega. Ali se nam ne usmili dete? Pripravimo mu spodobniši kraj, v čistem sercu prijetno prebivališče. Čisto serce z grehom neomadeževano je drugo zlato jabelko, drugi dar Jezusu nar prijetniši, ki ga zamore vsak darovati, vbogi in imenitni, mladi in priletni. Išcete po zakladu, in ne veste, kaj bi detetu v jaslicah v dar prinesli. Darujte mu čisto serce in prijetniši mu bode ta dar, kakor nar žlahtniše kadilo. Čiste serca so Jezusu ljubši tempelj, kakor iz nar čistejšega zlata. Darovali so Bogu pred klavne in žgavne darove, Bog je pa rekel po preroku: „Nikar klavnih, nikar žgavnih darov, vaše serca jaz želim.“ Bog nam je dal roke in noge, ušesa in oči, da bi nam služile, serce je pa sebi izvolil, v njem le on prebivati želi. Za samo serce nas Bog, nas Jezus prosi, rekoč: „Moj sin, daj meni svoje serce.“ Oh, darujmo mu ga! kdo bi ga bil vredniši? Pa darujmo Jezusu celo serce. Celo serce hoče imeti, ali pa nobenega. Ako Bogu le nekoliko svojega serca ponujamo, drugo pa hudemu podamo, Bog zanj ne mara, peklenski sovražnik bo celo v last dobil. Preglejmo vsak večer, kdo je čez dan v njem prebival, ali Jezus naš dobri prijatelj, ali peklenski nar hujši sovražnik. Hudobno serce glavo zmoti, pogubi dušo in telo. Blagor pa vsem, ki so čistega serca; Boga bodo gledali. Ljubi bratje in sestre, obljubimo Jezusu, za kar nas tako lepo prosi, čiste serca mu ohranimo, v čistih sercih Jezusu nar prijetniše prebivanje pripravimo in prinesli bomo mu drugi dar nar prijetniši.

3. Obljubili smo pa Jezusu še tretji dar — in ta tretji dar je v čistem sercu goreča ljubezen do Jezusa. Hočeš, ljubi kristjan! živo ljubezen viditi, v jaslicah vidiš neskončno ljubezen Sina, ki čast pri Očetu zapusti, in si revščino izvoli. Hočeš pravo ljubezen viditi, hodi za Jezusom po mestih in deželi Judeje in Galileje; vsi njegovi poti so bili z ljubeznijo zaznamovani. Hočeš viditi neskončno ljubezen, — na križu jo vidiš, večje ljubezni od te nima nobeden, da kdo svoje življenje da za svoje prijatelje. Za toliko ljubezen hoče Jezus tudi ljubezen tvojo. Goreča ljubezen v čistem sercu je tretji dar, ki ga hočemo Jezusu danes darovati. Nikoli se ne pogubi, kdor z Jezusom v čisti ljubezni živi. Recimo tudi mi z apo-

stelnom Pavlom: „Oj kdo nas bode ločil od ljubezni Kristusove? nadloga ali britkost? lakota ali nagota? nevarnost, preganjanje ali meč? Ne smert, ne življenje, ne druga stvar naj nas ne bo ločila od ljubezni božje, koja je v Kristusu, Gospodu našem.“ Ljubi moji! klečimo še pred božjim detetom, v tej sveti uri najte da resnično obljubimo Jezusu tretji dar, gorečo ljubezen v čistemu sercu. In ta dar bo Jezusu nar dopadljiviši, in ta den, ta ura nar lepši vseh naših živih dni.

V tem pa skazujemo ljubezen do Jezusa, da svoj križ voljno na rame zadenemo, in hodimo po potu, ki ga je on nam kazal: „Kdor mene ljubi, uči Jezus, bo moje besede spolnoval, in moj Oče ga bode ljubil, k njemu bova prišla, in pri njem prebivala!“ Oh kolika sreča ljubezni Jezusove! Kdor Jezusa ljubi, bode v križih in težavah poterpežljiv in še clo vesel; — bode zapovedi božje lepo spolnoval, greha se varoval in tako vživljal sladki mir svojega serca: — bode rad dohajal k Jezusu v sveto cerkev, tu pred-nj poklekoval, njemu vse potožil, pa tudi od njega prejemal potrebne pomoči in božjega blagra; — bode tudi mirno in brezskerbno pričakoval tiste ure, ki se bode ločil od tega sveta, klical bo s sv. Pavlom: „Kristus je moje življenje, in umreti mi je dobiček.“ Ljubezen Jezusa nas dela srečne, ljubezen mu hočemo tudi darovati.

S k l e p.

Preljubi moji! Glejte svete tri kralje, kako klečijo pri jaslicah! Ž njimi pokleknemo tudi mi pred Jezusa in pravimo: Oh Jezus! tudi mi ti darujemo naše darove: Na našo pokorščine, — zvesto hočemo pokorni biti — na naše serce — čisto ga hočemo ohraniti in greha se skerbno varovati; — na našo ljubezen, — ljubiti te hočemo čez vse, in bližnjega kakor samega sebe! Na usmiljeni Jezus! vse kar imamo, le svojo ljubezen nam daj in po smerti sveti raj. Amen.

Pridiga za 1. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Jezus v cerkvi; gov. Sk. J.)

„Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta.“ Luk. 2, 49.

V v o d.

Že po Mozesu je Bog vsem odrasčenim moškim zapovedal, trikrat v letu v Jeruzalem iti in v tempelnu očitno moliti. Tudi Jezus je hotel to zapoved spolniti in nam lep izgled dati, kako moramo tudi mi Bogu in sveti cerkvi pokorni biti. Le pogledjte ga! fantič še komej 12 let star, poda se že z Marijo in sv. Jožefom na daljni pot v Jeruzalem.

Kakor poštene in pobožni starši svoje otročiče radi v cerkev vodijo, da bi tamkej molili in lepo poslušali božjo besedo; ravno tako rada sta vzela tudi sv. Jožef in Marija malega Jezusa seboj. Jezus, ves goreč za čast svojega nebeškega Očeta, med učniki v tempelnu ostane, ter jih popraša in jim odgovarja, da vsi nad Njegovimi odgovori stermijo. Kakor skerbni starši tudi radi pogledajo za svojimi otroci in poprašujejo, kaj delajo, ali niso med slabo tovaršijo; ravno tako skerbno sta oprashaevala po nedolžnem Jezusu tudi sv. Jožef in Marija. Peljana od sv. Duha se spet nazaj v tempel podata in vesela tamkej Jezusa najmeta. Na njih uprašanje: zakaj jima je to storil, odgovori Jezus: „Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“

Ljubeznivi! Z besedami: „Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ pokazal je usmiljeni Jezus, kje ga najbolj prebivati veseli. V tempelnu, v cerkvi božji si je svoj posebni tron postavil, s kterega nam svoje gnade deli. On sam, predenj se je podal v nebesa, rekel je svojim učencem: „Jaz ostanem pri vas do konca sveta.“ Ja tukej v božji hiši je Kristus vedno med nami; tukej nam še vedno odgovarja, kakor v Jeruzalemskem tempelnu. Rečem, da

1. Kristus zmirej v naši cerkvi prebiva, in
2. tudi nam še zmirej v cerkvi govori.

In ravno od tega vam želim danes govoriti. Oj, da bi vsi mi tudi tako zvesto in radi poslušali božjo besedo, kakor dvanajstletni Jezus. Pa ne samo poslušali, temveč tudi po nji živeli! Da bi rasli, kakor v starosti, tako tudi v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh! Te gnade te, o Jezus! prosimo, in ti, o Marija! nas v tej prošnji podpiraj!

Razlaga.

1. Kristus si je cerkev za svoj posebni tron na zemlji izvolil, da vedno tukej v tabernakelnu ravno tako pričuječ prebiva, kakor ob desnici svojega nebeškega Očeta z dušo in s telesom, s kervjo in z mesom po božji in človeški natori. On hoče posebno tukej češčen in moljen biti, zato se pa tudi cerkev Njegova hiša imenuje, hiša božja.

Vsem vam je znano, kako je Gospod Bog Noetu ukazal narediti barko, ker namenil je ves svet potopiti in pokončati. Veselo barka po vodi plava, Noe in njegova družina so rešeni strašne smerti, med tem ko drugi vsi svojo smert v valovih najdejo. Kaj pa je bila Noetova barka družega, kakor podoba naših cerkev?

V barki je varoval Bog Noetovo družino pred časno smertjo, v cerkvi nam je odperl Bog sedem studentev, ki nas napajajo za večno življenje; ja Kristus sam, delivec vseh milost, se nam zavžiti da, ki nas varuje večne smerti. — Kakor hitro človek luč sveta zagleda; že ga v cerkev prinesó, da po sv. kerstu postane otrok božji in dedič nebeškega kraljestva. — Če te tvoja vest peče, poklekneš tje pred božjega namestnika, ki ti v Jezusovem imenu tvoje grehe odpusti. — V cerkvi zavžiješ angelski kruh, pravo telo našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Tu v cerkvi ne spreminja Jezus vode v vino, kakor na ženitnini v Kani Galilejski, temuč o čudež! tukej spreminja Jezus kruh v svoje telo in vino v svojo rešno kri. Tu v cerkvi vzeme mašnik sveto popotnico, da jo revnemu bolniku nese, tu si podasta ženin in nevesta svoje roke in žegna jih Jezus. — Tu se bodo opravljale tudi za tebe molitve za mertve. — V resnici, cerkev je božja hiša, je sveti kraj; zato jo pa tudi imenujejo sveti očetje: tron božji na zemlji, tron milosti božje.

Ker je pa cerkev toliko sveti kraj, bote gotovo tudi zvedeti hotli, kako morate v cerkev priti, in kako se v cerkvi zadržati? Le poslušajte!

a) Ko je Mozes v puščavi ovce pasel in prišel k božji gori Horeb, prikazal se mu je Bog v gorečem germu. Mozes hoče bližej iti in ta čudež pogledati; pa čuden glas iz germa zasliši, ki mu reče: „Ne hodi bližej semkaj! Izzuj popred tvoje čevlje, kjer stojiš, je sveto mesto! — Tu je Bog. In Mozes zakrije svoj obraz in ne upa si proti Bogu pogledati.“

Tudi v cerkvi je Bog, je Jezus resnično pričujoč, tudi cerkev je sveto mesto. Torej, moj kristjan! izzuj tudi ti poprej svoje čevlje, preden greš v sv. kraj, to je, kakor neki cerkveni učenik govori: „Pusti zunej vse grešne in posvetne misli.“ „Kedar v cerkev greš“, pravi sv. Krizostom, „baraj samega sebe: Kam pa grem zdaj?“ Da človek tudi pošteno oblečen pred živega Boga priti mora, zastopi se že samo od sebe. Pa ne nosi se prevzetno, ker tako bi Boga žalil in svojega bližnjega pohujšal; glej, tukej ima sam Jezus svoj tron, On je tukaj noč in dan pričujoč. — Cerkev je torej sveto mesto.

b) Da se kristjani v toliko svetem mestu tudi pobožno in spodobno obnašati morajo, lahko že vsak otrok spozna. — Jezus je šel enkrat v Jeruzalemski tempelj in je vidil zunej tempeljna na tako imenovanem dvorišču nevernikov nekoliko prodajavcev in menjavcev, ki so tamkej prodajali, kupovali in dnarje menjali. Njegovo presveto serce se zavzame, da se nebeškemu Očetu tolika nečast dela, in On spodi vse tiste od tempelna in jim reče: „Pisano je: Moja hiša se hiša molitve imenuje, vi pa ste jo storili jamo razbojnikovo.“ Pa kako je to? Jezus pravi: Vi ste tempel božji storili jamo razbojnikov.“ Saj ti ljudje niso po tempelnu pobijali. Saj niso bili roparji in ubijavci? Ja, oni so bili dušni roparji in vbijavci, — svoje in drugih duše so vbijali; in teh se je po Jezusovih besedah še bolj treba bati, kakor telesnih vbijavcev. O kristjani! če bi Jezus tako med nas zdej stopil, morebiti bi marsikterega spodil pri vratih iz cerkve? Cerkev je svet kraj, pa v marsikterem sercu je vse polno nepotrebnih in grešnih misli. — Cerkev je sveti kraj, kraj, v katerem moramo Boga častiti in moliti, ne

pa kraj, da se tamkej spi, marnja ali smeji. O kristjani! tudi še zdej gleda Jezus na vas v presvetem rešnem telesu, in da zdaj molči, imamo se le njegovi preveliki ljubezni zahvaliti; pa strašno se bo oglasil sodni dan! In naj bi Jezus nekoliko naprej stopil in pogledal, kako se njegovemu Očetu posebno večji praznik pri nas nečast dela, gotovo bi tudi nad nami zagermele njegove besede: „Vi ste tempel božji storili jamo razbojnikov!“ In naj bi šel Jezus tudi nekoliko po tabernah, in pogledal, kako se večkrat tamkej godi, gotovo bi tudi marsiktero mizo zvernil in gerde pijance iz hiše spodil, kakor je storil s tistim, ki so pred Jeruzalemskim tempelnom kramarili in prodajali. Pa Jezus le molči, le molči; ali strašno se bo oglasil sodni dan: „Vi ste tempel božji storili jamo razbojnikov; torej le poberite se v večni ogenj!“ Da kratko rečem: Kdor svojega bližnjega pohujša ali zapelje, vbije njegovo dušo. Kdor se nespodobno v cerkvi obnaša, pohujša svojega bližnjega in njegovo dušo umori. Kdor ob nedeljah in praznikih po grešnih potih hodi, vbijavec je svoje duše in tudi drugih. Pa jaz ne bi danes konca in kraja našel, ako bi hotel vse jame dušnih ubijavcev izšteti; torej le kratko rečem: Kar je zdaj pred svetom zakrito, bo pa gotovo na sodni dan odkrito!

Res, ljubeznivi! cerkev je sveti kraj, je tron božji, je hiša božja, v kateri Kristus zmirej prebiva in

2. nam tudi še zmirej govori.

a) Prišel je Zveličar na svet, da nam pot v nebesa kaže. Prišel je, učiti vse ljudi, kaj morajo verovati, upati, kaj storiti, kaj opustiti. Cele tri leta je hodil od mesta do mesta, od terga do terga, od vasi do vasi in povsod je učil resnico in čednost. Zdej je učil v tempelnu, zdej v shodnici, zdej na gori, zdej z čolnīča.

b) Karkoli je govoril in učil, čuli so njegovi zvesti učenci, in veliko so nam od tega tudi zapisali, kar imenujemo zdaj sveto pismo novega zakona. In predenj se je Jezus podal k svojemu nebeškemu Očetu, naročil je tudi svojim učencem druge učiti, rekoč: „Pojdite po čelem svetu, in učite

vse ljudi. Kdor vas posluša, mene posluša, kdor pa vas zaničuje, tudi mene zaničuje.“ Iz tega lahko vidite, ljubeznivi! kedar Jezusovi namestniki vam govorijo, vam Jezus sam po njih ustih govori. Njegov nauk, njegovo sveto besedo, njegovo evangelje vam oznanujejo. In to se vedno godi; torej vam tudi Jezus vedno v cerkvi govori. Ja, vaši duhovni pastirji vam oznanujejo in razkladajo sv. evangelje, kterega bi sami zastopiti ne mogli, zato, ker se na to niste učili. Sveto evangelje razlagati imajo oblast in dolžnost tisti, ki so od duhovnih poglavarjev poskušeni in postavljeni.

c) Ko je sv. Pavl v mesto Milet škofe in duhovnike poklical, da bi od njih slovo vzel, jim je med drugim tudi rekel: „Jaz vem, da bodo prišli po mojem odhodu zgrabljivi volkovi med vas, ki ne bodo zanesli čedi.“ O ljubi moji bratje in sestre! tacih krivih učenikov se tudi zdej ne manjka. V ovčjih oblačilih scer okoli hodijo, ali znotrej so zgrabljivi volkovi, strupeni merčesi. Govorijo že zoper nauk svete vere in strupeno luliko med pšenico trosijo. So morebiti le nekoliko v šolo pogledali, ali pa še ne; pa že hočejo več vedeti, kakor sveto pismo in zoper vsako pridigo imajo kaj ogovarjati. Kako bote pa spoznali take? Iz njih sadu, pravi Kristus. Svojo visoko modrost večidel pri poliču vina razgrinjajo, za keršansko pravičnost, za lepo življenje malo marajo. O ljuba Kristusova čeda! boj se tacih strupenih modrijanov! Glej volke v ovčjih oblačilih! Ker so sami hudobni in silno bolni na duši, hočejo tudi tebe okuziti. Če kaj ne veš, pobaraj svoje duhovne pastirje za svet! Ti so postavljeni od Jezusa in v sveti veri podučeni, to pomisli, da če „slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.“

d) Ker torej v cerkvi Kristus še zmirej po ustih svojih služabnikov govori, spoznate tudi vi lahko svojo sveto dolžnost.

Kaj bi od duhovnika rekli, ki bi večkrat in brez potrebe nedeljsko pridigo izpuščal? Sodite sami. Torej, kakor imamo mi sveto in težko dolžnost vam ob nedeljah in zapovedanih praznikih božjo besedo oznanovati, tako ste tudi vi dolžni božjo besedo poslušati. Kaj bi torej od tistih rekeli, ki božjo besedo le malokde poslušajo, ali pa še celo iz cerkve grejo, kedar

se na pridigo pozvoni? Kaj bi rekel od tistih, ki take med pridigo pod streho jemljejo? Kaj ne, kedar ti jesti ne diši, tedaj si bolen, in večkrat tudi nevarno bolen? Ravno tako si tudi bolen na svoji duši, in scer nevarno bolen, kedar do božje besede nimaš veselja. Bolen, silno bolen na svoji duši je tudi vsak oštir, ki takim kužnim bolnikom med pridigo pijačo toči. Kakor torej iz tvoje zemlje ne raste žito, če ga v njo ne vseješ, tako tudi ti ne boš rasel v modrosti in gnadi božji, če božje besede zvesto poslušal ne boš.

Božjo besedo poslušati je vsacega kristjana sveta dolžnost, in scer poslušati, da je le količkej mogoče; ker večkrat se je že zgodila, da je bil ta ali uni od ene pridige toliko ginjen, da se je poboljšal in spokoril. Ako bi je bil zamudil, morebiti bi se bil na večno pogubil. Glejte, kterega danes ni zraven, ne bo tako hitro čul, kako silno potrebno je, poslušati božjo besedo. Pridigar scer nima zato nobenega posvetnega dobička, ali je cerkev natlačena, ali tako rekoč prazna, saj še imenitni pridigar sv. Frančišek Salezijan je enkrat samo trem ljudem pridigoval; pa serce boli dušnega pastirja, ako vidi svoje ovčice nevbogljive; serce ga boli, ko vidi, da ravno tistih manjka, kterim je poduk najbolj potreben.

Poslušati pa moramo božjo besedo tudi spodobno in jo sprejeti, kakor besedo božjo. Če torej nekteri ne morejo terpeti, da se jim večkrat od pijančevanja, ali od kletve, ali od nečistosti, ali od drugih smertnih grehov govori, izdajo same sebe. Dokler se torej ne poboljšajo, tako dolgo tudi mi ne smemo prestati, jih pred temi strašnimi grehi svariti; saj tudi skerbni pastir tako dolgo za volkom vpije, dokler čede ne zapusti in ne zbeži.

S k l e p.

O ljubljeni moji prijatli in prijateljice! Spomnite se vselej, da cerkev, kjer zdaj stojite, je sveti kraj — je božji tron! Tukej še vedno stanuje Jezus in nas po svojih namestnikih podučuje, kakor je učil v tempelnu tudi Judovske učenike. O naj bo ta sveti kraj tudi za nas hiša božja, hiša molitve.

Ne storimo je jamo razbojnikov! Poslušajmo pridno besedo božjo, pa tudi lepo po nji živimo! Tako bo tudi naša fara drugim faram v lep izgled in gotovo bo tudi nebeški Oče svoj sveti blagor čez njo razlil! Le tako bomo rastle, kakor v starosti, tako tudi v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po sv. treh kraljih; v god presv. imena Jezusovega.

(Presladko ime Jezus; gov. M. T.)

„Ko je bilo osem dni dopoljenih, da je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus.“ Luk. 2, 21.

V v o d.

Že od začetka sveta je bila in je še zdaj navada, da se ljudem pri njih rojstvu imena dajejo. Potrebna pa je ta navada že zato, da moremo ljudi med sebo razločevati. Že stari očaki so imeli prav imenitne in pomenljive imena. Veliko bolj pomenljive pa so še imena, ki se v novi zavezi v rimsko-katoliški cerkvi otrokom pri sv. kerstu dajejo; zakaj te imena so imena svetnikov, s katerimi na znanje dajemo, da novokerščeni otrok stopi v družbo zmagovavne cerkve Kristusove v nebesih, da je poklican, naj bi ž njimi vred v nebesih kraljeval, če si bo njih pobožno in sveto življenje zvolil v zgled vseh svojih del in v pravilo svojega slehernega početja. Zato je pa tudi vsacega kristjana dolžnost, da ima svoje kerstno ime v časti. Ali kakor imenitne in častitljive so imena teh izvoljenih božjih prijatlov, pa vendar ni ga med vsemi imeni imenitnišega in častitljivejšega od imena, ki je bil Sinu božjemu še pred rojstvom na svet od Boga namenjen, tako da to ime zavolj njegovega pomena in skrivnostnega zapopadka po pravici vesoljni keršanski svet z vso slovesnostjo praznuje. In to ime je: ime Jezus. V tem imenu nam sveta cerkev veli začeti novo leto, da bi nas s tim opomnila, naj v tem imenu sleherno delo začnemo in v njem srečno dokončamo.

In da nas na imenitnost tega imena še bolj opominja, postavila je današnja nedeljo v njegovo počestvenje, ta ves teden je še s posebnimi gnadami popolnih odpustkov obdarila, in vrata odperla do svojih nikdar izpozajetih zakladov. Zato si ne vem zdej to uro nič bolj pripravnega v namen svojega govorjenja odbrati, razun tega, da vam na serce položim 1. kaj pomenja, in 2. kaj nas uči presladko ime Jezus. — K temu premišljevanju prosim Njegove pomoči in vaše navadne pazljivosti!

Razlaga.

1. Kaj pomenja imé Jezus? Odgovor na to nam dá sveto pismo, ko pravi: „Prikazal se je angelj Gospodov Jožefu v spanji, in mu reče: Jožef, sin Davidov! ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene, zakaj kar je v njej rojeno, je od sv. Duha, rodila pa bo Sinu, in ime Jezus mu daj: on bo namreč svoje ljudstvo odrešil od njih grehov.“ Torej po angelovem razloženji ime Jezus pomenja Odrešenika. Ravno to povelje je dal angelj Gabriel Mariji, ko ji je oznanil, da bo mati Sinu božjega. Rekel ji je: „Glej, spočela boš v svojem telesu, rodila Sinu, in imé Jezus mu daj. Ta bo velik in Sin nar Višega imenovan, in dal mu bo Gospod Bog sedež Davida, njegovega kraljestva ne bo konca“; to se pravi: On bo ljudi z resnico svojih naukov na-se vlekel, jih s svojo smertjo večnega pogubljenja rešil, in bo kakor kralj na večno čez-nje gospodoval. — Po tem takim ime Jezus pomenja: Zveličarja, Odrešenika, osrečevavca, zdravnika sveta. Iz tega vidimo, da Jezus ni prazno ime ali pridevek, ampak ime polno resnice in globocega zapopadka, ker ima vse v sebi, kar je božji Sin za naš blagor na zemlji storil. Za tega voljo pravi sv. apostelj Pavl v listu na Filipljane (2, 9.): „Bog ga je povišal in mu dal ime, ki je nad vsemi imeni, naj se v imenu Jezusovem pripognjejo kolena vseh, v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ Jezusovo ime je torej vsemogočno, zmagovavno, večno ime; vsemogočno, ker je nar večje čudeže delalo; zmagovavno, ker premaga vse sovražnike, in večno ime, ker Njegovega kraljestva ne bo konca.

a) Ko je Jezus svoje aposteljne in učence poslal po vsem svetu in jim dal povelje, naj oznanjujejo njegovo evangelje vsem narodom, ni dal jim sebo ne meča, ne drugega orožja; ampak le to jim je obljubil, da bodo v Njegovem imenu vse storili; vsa natora bo pod njih pokorščino; v Njegovem imenu bodo hudobe izganjali, kače prijemali in če bodo kaj strupenega pili, jim ne bo škodovalo, zato, da bodo s tim svet pričali, da mora evangelje, ki ga oznanjujejo, od Boga samega biti. — Znano vam je, kako se je ta Jezusova obljuba spolnovala. V njegovem imenu je ozdravil sv. Peter od rojstva hromega, ki je pred vratmi Jeruzalemskega tempeljna miloščine prosil. Rekel mu je: „Zlata in srebra nimam, kar pa imam, to ti dam: „V imenu Jezusa Kristusa Nazareškega vstani in hodi! V Jezusovem imenu je ozdravil na nogah devet let bolnega, rekoč: „Enča, Gospod Jezus Kristus te ozdravil!“ V Jezusovem imenu je sognal sv. Pavl hudobnega duha iz obse- denega dekleta, ko mu je velel: „Zapovem ti v imenu Jezusa Kristusa, da greš iz nje!“ — Pa — predeleč bi me zapeljalo, ko bi vam hotel naštevati vse čudeže, ki so se godili v Jezusovem imenu. Le poglejmo, kaj je to ime v aposteljnih storilo! Poprej tolikanj boječi, da so se iz strahu pred Judi v hišo zaperli, postanejo na enkrat nar serčniši oznanovavci sv. evangelja, in nihče več se ne trese, pred sodniki in poglavarji svetá pridigovati od Kristusa križanega. Nič več se ne bojé zanfčevanja in zasramovanja, nič več ječe, ne udarcov in bičev, celo nar grozovitniše terpljenje in smert jih ne premaga, tako, da je v apost. djanji (5, 41.) od njih rečeno: „Veseli so šli spred svojih sodnikov, ker so bili vredni spoznani, zavolj Jezusovega imena preganjanje terpeti.“ In aposteljni, kolikor so začudenja in stermenja vrednega storili; kedar so bolne ozdravili, mertve v življenje obudili, kedar so srečo, gnado in blagoslov ljudem prinesli — vse so pripisovali Jezusovemu vsemogočnemu imenu.

b) To ime je tudi zmagovavno ime zoper vse sovražnike. Koliko opovér je bilo treba premagati, preden se je ime Zveličarjevo na zemlji molilo! Koliko je bilo borenja, koliko vojskovanja! Boriti se je bilo treba zoper neumno modrovanje posvetnjakov, vojskovati zoper moč kraljev in cesarjev, zoper

zazuzdanost, zoper greh, zoper tamo nevednosti, hudobije in roper pogreznjeno spoštovanje božje. Koliko krivovercov je zilo treba premagati, ki so spodkopavali stebre keršanstva, ba je bilo viditi, kakor bi se bila zemlja in pekel zapriseгла, da ne bota poprej mirovala, dokler izteče keršanska kri iz dadnje žile. In zoper te brezštevilne trume sovražnikov kakovo orodje so imeli aposteljni in njihovi nasledniki? Nič družega ne, kakor ime Jezus. To nam spričuje sv. pismo in zgodovina vseh časov. Saj veste od sv. Pavla, kako kerviželjno je kristjane preganjal, in kaj ga je storilo iz preganjavca Kristusove cerkve v nar bolj gorečega aposteljna? Same tiste besede, ki jih je slišal z nebes na potu v Damask: „Jaz sem Jezus, kterega ti preganjaš.“ Jeruzalem, Antiohia, Rim in druge mesta slišijo oznanovati Jezusovo ime, in na tavžente jih vkloni svoj vrat pod sladki jarm Gospodov, in akoravno jih je bilo na tavžente in tavžente pomorjenih, bila je ravno njih prelita kri novo seme, iz kterega jih je čedalje več število prirastlo. — Kako so se svetniki na zmagovavno imé Jezusovo zanašali, nam spričuje sv. Martin. Ko se je bil namreč za sv. kerst pripravljaj, in je hotel iz vojaške službe stopiti, tedaj mu je cesar Julian odpadnik njegovo maloserčnost očital. Na to reče sv. Martin: „Če ti to moji maloserčnosti pripisuješ, ne pa veri, hočem juternji dan v prvi versti brez orožja, čelade in škita s samim znamenjem sv. Križa in v Jezusovem imenu predreti vse verste sovražnikov; saj je v psalmih rečeno; „Ti z vozovi in uni na konjih, mi pa v imenu Gospodovem, kterega na pomoč kličemo!“

c) Ime Jezus je poslednjič večno ime; zakaj angelj je Mariji rekel: „Kraljeval bo v hiši Jakobovi na vekomej in Njegovega kraljestva ne bo konca.“ — Vse, kar je pod soncem, je minljivo; ni je stvari, ki bi imela obstanka; od male mišice, ki le en dan živi, notri do mogočnih kraljestev, ki se na tavžente let ohranijo — vse prejde — vse mine. Kje so nekdanje sloveče mesta? kje nekdanje slavne kraljestva? kje siloviti Rima sini, ki so kdaj ves svet krotili? kje cesarstvo (Dragotina) Karola V., v kterem nikdar solnce ni zapadlo? — Vse je minilo, kakor včerajsni dan, in le zgodovina hrani prigodbe, dela in imena slavnih mož. Samo eden je mogel

reči: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle“, in ta je tisti, od kterega pervak aposteljnov govori: „Jezus Kristus kakor včeraj, tako danes in ravno tak skozi vseh vekov veke.“

2. To je torej pomen Jezusovega imena. — Če pa njegovo ime ni prazno ime, ne samo pridevek; ampak je vsemogočno, zmagovavno in večno ime: če od Njega veljajo besede sv. aposteljna Petra: „Ni ga drugzega imena pod nehom ljudem danega, v kterem bi zamogli zveličani biti, kakor imé Jezus; kaj nas uči to presladko ime? Uči nas

a) da tega nar svetejšega imena nikoli brez premislika, nikoli brez nar večje častljivosti ne izgovarjajmo. — Kaj ne, še imena tacih mož, ki so bili svoji domovini k velikemu pridu, ki so to ali uno koristno reč znašli, ki so bili zares dobrotniki človeštva —, še imena tacih mož, dasiravno jih nikoli nismo ne vidili, ne poznali, imamo v velikem spoštovanji, da od njih vselej častljivo govorimo. Kolikrat slišimo v vsakdanjih pogovorih: Ta ali uni je bil pošten mož svoje žive dni; zvesto je opravljal svoje dolžnosti, marsikomu je z dobrim svetom pomagal, in je še na zadnje na smertni postelji veliko dobrega storil! — Z veseljem se spominjamo njegovih dobrot, in s spoštovanjem izgovarjamo njegovo ime. — In od nar lepšega, nar slajšega imena, od imena Jezusovega, li ne bomo še z veliko večim spoštovanjem in z veliko večo častjo govorili? — od Jezusa, ki je iz ljubezni do nas človek postal, da angeli stermé, iz ljubezni do nas terpel zasramljivo smert na krizi, tako, da se nebez zavzame in otamni, skale pokajo in se zemlje stebri majejo; — od tega dobrotnika in prijatla, ki je za nas svojo kri prelil, ki nas je toliko ljubil, da nar boljša mati nar boljšega otroka tako ljubiti ni v stanu — saj večje ljubezni nima nihče, kakor, če da življenje za svoje prijatle — od tega pravim, ne bomo s spoštovanjem in častjo govorili? — O gerda nehvaležnost, kteri bi se lahko očitalo, kar sv. Krizostom pravi: „Ti ne spoznajo pomena, visokosti in vrednosti tega nar svetejšega imena!“ — Vse pozdravila so jim lepše in bolj po njih šegi, kakor keršansko

pozdravilo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ nad katero nebesa z veseljem „Amen“ odgovarjajo in se vesoljni pekel od strahu stresa. — Toda ne le v govorjenji naj nam bo Jezusovo ime v časti, ampak si tudi

b) v djanji prizadevajmo, da to mislimo in želimo, kar je on mislil in želel, tako ravnamo, kakor je on ravnal in po tem hrepenimo, po čemur je On hrepenel, zaničujemo, kar je On zaničeval, cenimo, kar je On cenil, sovražimo, kar je On sovražil in ljubimo, kar je On ljubil, tako da slehern od sebe lahko poreče: „Ne živim jaz, ampak Kristus živi v meni.“ To je po povelji aposteljnovem, ki pravi: „Vsak naj misli, kakor Jezus Kristus.“ In če to opominovanje aposteljnovo slušamo, bomo pravi učenci Jezusovi, in po tem se smemo zanesti, da nas bo v vsaki potrebi uslišal. Saj je on naš prijatelj, ki nas nikoli ne zapusti, čegar angel nas po vseh potih spremlja in čegar oko je vedno na nas operto. Njegova moč, ki nebo in zemljo nosi, njegova modrost, ki svet in vse vlada, njegova dobrotljivost, ki z blagoslovom napolnjuje vsako stvar: — vse to čuje nad nami in nas pod svojim varnim krilom vodi proti nebesom.

S k l e p.

Pisavec Benedikt Fernandec nam pripoveduje od nekega Mohamedanca, kateri je od gnade božje zbujen želel po keršanstvu, ter je zbežal od svojih ljudi proti Španski deželi. Toda pot ga je peljala skozi puščavo; solnce je pritiskalo in zbelilo pesek pod njegovimi nogami, kakor žerjavico; — nikjer ni bilo kapljice vode, s katero bi si bil žejo pogasil, dokler ga na zadnje žeja premaga, da se malo živ na pesek zgrudi. Zdaj mu pride na misel, kar je od kristjanov v sužnosti slišal, da klicanje v Jezusovo ime pomoč prinaša v slednji sili. Komej Jezusovo ime spregovori, čuti se po čudeži okrepčanega in napojenega, ter gre spet naprej. Ni bilo pa dolgo, ko se mu enaka žeja spet poverne. Spet torej na pomoč kliče Jezusovo ime, in je res tudi zopet uslišan, dokler je do zaželjenega kroja prišel in sv. kerst prejel. Torej je ta

Mahomedan po toliko nevarnem potu prišel v kraljestvo Jezusovo, ker je v njegovo ime klical; koliko bolj gotovo bomo mi, ki smo v njegovem kraljestvu že od rojstva, pod varstvom tega imena težo in vročino dneva prenašali, da naposled po trudnem popotovanji dospemo do nebeškega Jeruzalema! Sáj pravi sv. Bernard: „Če nas tare revščine težka butara, če so nam reve in potrebe odmenjene, če nas skerbi zalezujejo, nas terpljenja in bolečine vežejo na bolniško posteljo, in ga ni, ki bi nas tolažil; — povzdignimo na kviško svoje oči, kličimo v Jezusovo ime — polajšanje, poterpežljivost, veselje in sladkost se bo povernilo v naše serce.“ V Jezusovem imenu se vojskujemo zoper svoje meso, zoper svet in pekeli; — v njegovem imenu bomo srečno zmagovali in v njegovem imenu dosegli večno krono, v plačilo našega truda! Amen.

N o v i č a r.

Jz Celovca. Konec leta moramo naznanjati prav žalostno novice: „Oče Placid Javornik“ je 30. novembra umrl. Bil je rajni duhovnik benediktinskega reda, učil je nekaj let v bogoslovstvu stare jezike in umrl je kot fajmster v Šent-Jurji v lavantinski dolini. Za sedaj od njega le to kratko povemo: Bil je že od prvih časov živ in izkren domorodec, poslovenil je Mojzesove bukve in podpiral vse slovenske domorodne naprave; — leta 1848 je bil O. Placid eden tistih domorodcev, ki so na noge spravili nas slavni časopis „Slovenijo“. — Bog mu vse obilno poverni in daj mu večni mir in pokoj! Celej Sloveniji bode lepo postregel, kdor spiše obširnejši življenjepis.

* Iz Celovca. J. P. Pač prav je imel „Slov. Prijatelj“, da nam je priporočal novi časopis „Die Zukunft“ tako serčno in živo. Tri zvezke imam pred seboj, prebiral sem jih in prebiral, in čedaljebolj mi vse dopada. Nočem govoriti od sestavkov, ki se krepko in jasno potegujejo za slavjansko svobodo, politiko in narodnost, — le en sam sestavek postavim sem le, naj slovenski katolčani vidijo, kako misli in piše „Zukunft“ o cerkvenih zadevah. V sestavku: „Unterdrückung der religiösen Körperschaften in Italien“, donaša tisto kervavo po-

stavo, ki oropa vse cerkvene družbe, in na koncu pristavlja: „Wie unsere Leser aus dem obigen selbst entnommen haben werden, handelt es sich hier vor Allem um zwei wesentliche Dinge: um einseitige Eingriffe in Privatrechte und Privateigenthum, und um eine politische Massregel, welche aus den Dienern der Kirche abhängige Staatsbeamte zu machen bezweckt. So gegründete Beschwerden und Anforderungen die italienische Nation dem päpstlichen Stuhle gegenüber zu erheben berechtigt ist, und so unumgänglich nothwendig Konzessionen des letzteren sein werden, welche ohne die moralische Unabhängigkeit der Kirche und des Papstthumes zu gefährden, die Aussöhnung der italienischen Nation mit beiden zu ermöglichen geeignet sind, so ist es doch unsere tiefste, aus der Geschichte geschöpfte Ueberzeugung, dass jede Massregel, welche den Klerus von dem Staate, d. i. von dem jeweiligen Regierungssysteme abhängig zu machen beabsichtigt, einerseits die Unabhängigkeit der Kirche bedrohe, ohne andererseits die politische Freiheit zu fördern; denn das Wesen der letzteren liegt darin, dass es im Staate eine Anzahl festgegliederter, auf sich selbst ruhender Organismen gebe, welche autonom in ihrem eigenen Wirkungskreise mit dem moralischen Rechte auch die Macht vereinigen, der Staatsomnipotenz Widerstand zu leisten. Zu diesen Organismen zählen wir die Familie und Familiengenossenschaft, die Gemeinde unterer und höherer Ordnung, die Munizipien und deren Vertretungen, die Nationalität, die Länder und deren Landtage, und endlich, was auch die Pseudoliberalen dagegen einwenden mögen, die Kirche selbst, und zwar jede staatlich anerkannte Kirche.“

Wenn wir diese Prinzipien in der „Zukunft“ nach allen Seiten und für alle Fälle vertreten werden, ohne uns durch Schlagworte eines vielleicht oft aufrichtigen, aber stets seichten Liberalismus beirren zu lassen, so werden wir andererseits wiederholte Gelegenheit finden, die Gränze, an welcher das autonome Leben der Völker, des Staates und der Gesellschaft auf nationalem und politischem Gebiete beginnt, genau zu bezeichnen, und dafür einzustehen, dass die freie Selbstbestimmung diess- wie jenseits geachtet werde.

Tak časopis, ki brani naše nar večje svetlinje, vreden je res vse pohvale in — podpore. „Zukunft“ izhaja v 2 poli debelih zvezkih vsak teden enkrat in velja do novega leta 1 fl. 70 kr. — za četert leta 3 fl., — za pol leta 6 fl., za celo leto 10 fl.

POVABLO.

Minulo bode skorej leto in „**SLOVENSKI PRIJATEL**“ pride spet vabit in prosit slovenske svoje prijatle, naj si ga naročé tudi za leto 1865. Slišimo ustmeno in pismeno, da so čč. gg. naročniki s „Slov. Prijatlom“ zadovoljni. To me serčno veseli in močno spodbuja, tudi prihodnje leto napenjati vse svoje moči in žile. Zraven pa tudi vse čč. gg. prijatle in podpornike lepo prosim, naj mi ne odtegnejo mile roke svoje.

Donašal bode „Slov. Prijatel“ izdeljane pridige za vse nedelje in praznike celega leta; — dalje pridige od ljubih svetnikov in svetnic božjih, posebno tistih, ki so po Slovenskem bolje znani; — obširne keršanske nauke, slednjič novice zastran družbe sv. Mohora in duhovskih zadev in, kolikor prostor dopušča, tudi še nekaj drugih novic.

„Slov. Prijatel“ velja za celo leto štiri goldinarje, za gg. bogoslovce pa tri gold.; naj se nam naročnina pošlje v frankiranih listih.

Kdor se za leto 1865 na novič naroči „Slov. Prijatla“ in priloži še tri gold., dobi vse, kar je dosedaj na svitlo prišlo keršanskih naukov; — kdor pa pošlje štiri gold., dobi še tudi lavretanske litanije.

Rad bi donášal „Slov. Prijatel“ pridige iz vseh krajev naše ljube Slovenije.

Gotovo počiva obilno lepega blaga po Štajerskem, Kranjskem, Goriškem, Istriškem in Koroškem žalibog mirno in nepoznano po omarjih in skrinjah duhovnih domorodcov! Škoda za žlahtno blago! Častiti gospodje! pre-staknite svoje shrambe, poiščite in pošljite: Vse prav pride in podpira dobro reč. Lepo prosim!

Se so nekteri gospodje za eno ali več let naročnino za „Slov. Prijatla“ dolžni. Ob novem letu moram jaz vse lepo plačati, kar „Slov. Prijatelj“ velja, in to je veliko dnarja. Zatorej ne bojo mi gospodje, katerih se to dotika, za zlo jemali, da jih lepo prosim, naj svoj dolg poravnajo. Serčno rad postrežem, serčno rad tudi čakam, alj vendar moje škode in zgube nobeden ne bo hotel. **P e r v o** število bodem torej še poslal vsem dozdajnim gg. naročnikom, — kdor pa naročnine ne pošlje ali se vsaj ne oglasi, njemu dalje „Slov. Prijatla“ ne morem pošiljati. Naj se torej vsak oglasi o pravem času, da se redno pošiljanje ne preterga.

V Celovcu mesca decembra 1864.

And. Einšpieler, vrednik.

Vabilo družbe sv. Mohora

za leto 1865.

Z novim letom prične družba sv. Mohora še s t o leto svoje delavnosti po sedanji osnovi. Prizadevala si bode kakor doslej tudi v prihodnjem letu, da ustreže častitim družnikom s prav prijetnim uravno-podučnim berilom; zato vabi

vse rodoljubne Slovence brez razlike stanú in spola, katerim je v resnici mar prava keršanska omika slovenskega ljudstva, da jej v prav obilnem številu kot udje pristopijo. Nadjaje se enake podpore kakor letos bode razveselila družba svoje družnike tudi v prihodnjem letu s peterimi bukvicami raznega obsežka, naj si pridobi po vseh stranéh prav veliko družnikov. Letno plačilo iznaša samo eden goldinar (za terdo vezane 1 gld. 30 nkr.); kdor pa za vse žive dni kot dosmertni ud pristopi, ta plača enkrat za vselej petnajst goldinarjev. Vsak novi in star ud naj se oglasi, kjer je le mogoče, po svojem čast. farnem in dekanijem predstojniku, v Gorici po stolnem vikarju g. M. Pirceu, v Ljubljani po realnem katehetu g. A. Lesarju, v Celju po gimn. katehetu g. J. Krušiču, v Mariboru po sem. špiritualu g. Fr. Kosarju, v novem mestu po gimn. učitelju P. Ladisl. Horvatu, v Terstu po g. vikarju Fr. Remiecu) ali po drugih domorodnih gospodih, ki blagovoljno družnike nabirajo. Če je le mogoče, naj se oglašé čast. družniki še pred postom, da se vé potrebno število iztisov napraviti; prejemali se vendar bodo udje še do konca majnika, dokler letni imenik z računom vred v natis ne pojde. Kdor želi družbine bukve (razposlale se bodo mesca julja) sam za-sé ali le za kaka dva — tri ude naravnost po pošti prejeti, ta naj priloži še 10 nkr. za razne stroške pri razpošiljavi. Na naznanila imen brez denarjev se ne more ozir jemati.

Ponavljaje svoje vabilo, prosi podpisani odbor vse častite gg. dekane, da blagovolijo tudi v prihodnjem letu ostati družbeniki dekanjski predstojniki ter s častitimi gg. farnimi predstojniki vred skerbeti za čedalje lepši razcvet in razšir družbe sv. Mohora med slovenskim ljudstvom.

„Slov. Prijatelj“ bode vsak mesec naznanjal vse dekanije, fare in tiste gospode, od katerih je nar manj za pet družnikov dnarja sprejel. Tako bodo čč. gospodje brez skerbi, da je poslani denar prišel v prave roke.

Odbor družbe sv. Mohora.

Vabilo na naročbo

„slovenskega Glasnika“.

Z novim letom prične „slovenski Glasnik“ svoj osmi tečaj. S ponižnim vabilom se torej obrača do vseh prijateljev slovenske književnosti, da mu pritekó v novem letu s prav obilnim naročilom na pomoč. Verstila se bode v njem z drugimi lepoznanjskimi rečmi bogata zaloga prav zanimivih novel in pripovedek, izvirnih in poslovenjenih, od raznih slovenskih pisateljev; zraven se bode pa tudi podučno in narodsko polje z vso skerbjo obdelovalo, da ustreže v novem letu „Glasnik“ vsem častitim bravcem s prav prijetnim berilom.

Oblika in cena mu ostane, kakor doslej; veljal bode v Celovcu za vse leto 2 gld. 70 nkr. (polletno 1 gld. 35), drugej s poštnino vred 3 gld. (polletno 1 gld. 50); učenci gimnazijalnih in realnih šol pa morejo vsacih 10 iztisov, pod enim naslovom prejemanih, po znižani ceni polletno za 12 gld. dobivati. Naročilni denarji naj se pošljajo naravnost vredništvu „slov. Glasnika“ ali z naročnino za „slov. Prijatla“ vred. Naj najde naš edini lepoznanjski list pri vseh rodoljubnih Slovencih obilno podpore, da bode tudi dalje, kakor doslej, podpora slovenski literaturi in slovenskim pisateljem!

V Celovcu 1. decembra 1864.

A. Janežič, vrednik.

Vabilo na naročbo „Cvetja“.

Po želji, od mnogo strani razodeti, začne „**Cvetje iz domačih in tujih logov**“ z novim letom zopet na svitlo izhajati. Pripravljena so za izdavo ali se še pripravljajo razna dela lepoznanstva, izvirna ali poslovenjena; najpred izidejo: poljski roman „Kirdžali“ od M. Čajkovskega, A. Umekove „Pesme“ (mnoge med njimi še nikjer ne natisnjene); ruski roman Gogolov „Taras Bulba“, Pellikova tragedija „Tomaž Mor“, M. Valjavčeve „Poezije“ i. t. d. Gradivo je mnogoverstno in jako zanimivo; naj najde torej podpore po vseh straneh naše domovine!—Izhajalo bode, kakor doslej, vsacih 6—8 tednov v posameznih zvezkih, pet pol debelih; naročilna cena vsacemu zvezku (brez poštnine) je 25 nkr. in se bode plačevala o prejemi vsake knjižice; kdor hoče pa vseh 6 vezkov IV. šestke (zv. 22.—27.), poštnine prostih, na ravnost po pošti prejemati, ta naj pošlje za nje 1 gld. 80 nkr. Nabiravcem naročnikov se daje vsak 11. iztis po verhu.

Pri tej priložnosti dajemo na znanje, da je še vseh dosedanjih vezkov nekaj iztisov na prodaj, namreč:

I. versta (zv. 1—9): a) Šiljerjev „**Viljem Tell**“, poslovenil Fr. Cegnar po 80 nkr. — b) Platonov „**Kriton in Apologija**“, poslovenil J. Božič, 30 nkr. — c) „**Babica**“ od B. Nemcove, poslovenil Fr. Cegnar po 1 gld. in d) Ksenofontovi „**Spomini na Sokrata**“, posl. L. Hrovat, po 54 nkr. — Cela I. versta velja 2 gld. 24 nkr. (brez Ksenof. „Spominov“ pa 1 gld. 80 nkr.)

II. Šestka (zv. 10—15): a) G. Krekov „**Na sv. večer**“, v 3 spevih po 24 nkr. — b) Virgiljevo „**Poljedelstvo**“, posl. J. Šubic po 40 nkr. — c) Sofoklov „**Ajant**“ posl. M. Valjavec po 36 nkr. — d) „**Kitica Anderse- novih pravljic**“, posl. Fr. Erjavec, po 30 nkr. — e) „**Veronika deseniška**“ v 15 spevih od J. Frankolskega po 36 nkr. in f) A. Umekov „**Ciril in Metod**“ po 24 nkr. — Cela II. šestka velja 1 gld. 50 nkr.

III. Šestka (zv. 16—21): a) Povest „**Alvaredova družina**“ posl. J. Parapat po 50 nkr. — b) Bilčevi „**Pervenci**“ po 50 nkr. — c) Lermontov „**Ismael-bej**“, posl. Vesnin, po 30 nkr. in d) Chocholovškova pripovedka „**Agapija**“, posl. L. Podgoriški, po 30 nkr. — Cela III. šestka po 1 gld. 50 nkr. — Cena vsem naznanjenim 21 vezkom vkup je 4 gld. 40 nkr., brez „Spominov“ pa 4 gld. a. v.

Dalje se vtegnejo dobiti: a) Šiljerjeva „**Marija Stuart**“, posl. Cegnar, po 80 nkr.; b) Janežičev „**Cvet slov. poezije**“, po 50 nkr.; c) J. Marnova „**stare- slovenska slovnica**“, po 48 nkr.; d) Fr. Erjavčeve „**Živalstvo**“ po 75 nkr. in e) J. Tušekovo „**Rastlinstvo**“ po 65 nkr.

Vabijo se na obilno naročbo vsi čast. slov. rodoljubi; sosebno pa naj blagovolijo na to lepoznanstvo delo naročnike nabirati sl. slovenske čitavnice, č. gg. učitelji in pa domorodna dijaška mladina srednjih in viših šol sama med seboj; naročila naj se pošiljajo vredništvu slov. Glasnika v Celovcu.

V Celovcu 1. decembra 1864. Vredništvo „slov. Glasnika“.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

Č. g. O. Severin Zlate, dozrajni opravitelj prošne fare v Vetinji, gre nazaj v bened. samostan Šent-Peter v Solnemgradu in na njegovo mesto pride č. g. O. Maurus Kolman. Č. g. Nopomuk Vertot pride za fajm. v Šent-Jurje v lavant. dolini. Č. g. Franc Cepić je postavljen za provizorja v Šent-Marjeti pri Bajtišah. Za kaplane grejo čč. gg. Vidovice Jož. v Kotmaroves, Tevš Eduard v Lahod, Šket Jožef v Grabštajn, O. Odilo Hässler v Šent-Pavl. Č. g. fajm. Lapuš Prim. je penzioniran. — Umerl je č. g. O. Placid Javornik, bened. reda v Šent-Pavlu. R. I. P.!

Goriška nadškofija.

Č. g. Jan. Rodaro je fajmošter v Gradu; č. g. Štefan Marinič je vikar v Cerovem; č. g. Štefan Skodnik provizor v Šent-Lorencu v Berdih; č. g. Janez Likar, duh. pomočnik in učitelj v Serpenici; č. g. Franc Michelutti, koop. v Fari; č. g. Anton Marega, koop. v Flumičeli; č. g. Dominik Constantini, koop. v Terci; č. g. Janez Vecchi, novomešnik duh. pomočnik in učitelj v Topoljani.

Teržaška škofija.

Visoko častitljivi in mnogozaslужeni gospod Peter Aleš, stoljni dekan v Terstu, obhajal je mesca oktobra t. l. na Skaručni pod Šmarno goro na Kranjskem svojo 50 obletnico t. j. zlato mašo; o ti priložnosti je ta od vseh spoštovani častiti gospod od svitl. cesarja povišan bil za viteza c. k. reda Komanterskega; Bog mu daj še dolgo živeti!

Č. g. Lovre Rakovec, gre za časnega brodnega kaplana pri c. k. brodnarstvu.

Č. g. Martin Prenc pride za koop. in šolsk. učenika k' sv. Petru v Gojzdu in č. g. Janez Gergurina v Villanovo za administratorja.

Ljubljanska škofija.

Č. g. Anton Ponikvar pride za kuratnega beneficijata v Idrjjo. Čč. gg. kaplani so prestavljeni ali umestjeni: Tom. Brus z Dobrove v Besnico za ekspozita; Tom. Kajdiž iz Lašič na Dobrovo; Fr. Dolinar iz Dragatuša v Lašice; Ant. Kerčon iz stare Loke v Predaselj; Fr. Stanonik novoposvečenec v staro Loko. G. Ign. Gecelj, ekspozit v Besnici pri Kranji, je umerl 1. t. m. R. I. P.!

Lavantinska škofija.

Prestavljeni so gg. kaplani: Ant. Breznik v Kamco, — Benedikt Juri v Makole, — Val. Kranjec v Tinje, — Jorn. Cocej k sv. Vidu pri Šmarji. — G. Melhior Goličnik, kaplan v Tinjah, je stopil v pokoj. — Umerl je g. Frančišk Volavšek, kaplan v Makolah.